

BEDO JAPUONJRE MAKARE

Gima luwo Yesu En

Johana 3:16 ma seche moko nyalo bedo ndiko ma iwuoyoe mang'eny ahinya e Muma Manyien wacho niya, "Nyasaye nohero piny ahinya kama, omiyo nochiwo wuode ma miderma mondo ng'ama oyie kuome kik lal, to obed gi ngima ma nyaka chieng'." Bende iyie kuom Ruoth Yesu Kristo?

Ji mang'eny masomo ndikogi nyalo duoko ni *giyie* kuom penjono. Ka in achiel kuomgi to penjo mantiere kuomi en ma: "Yie kuom Ruoth Yesu Kristo" tiende en ang'o?

Bende tiende en mana yie ni Entiere? Mano en yie maber, mak mana ni Johana 3:16 ok wach kamano. Jakobo ndiko kama, "donge iyie ni Nyasaye en achiel? Mano ber! Jochiende bende nigi yie ma kamano, to yiegino miyo gikirni!" (Jakobo 2:19). Mae tiyo kuom yie ni Yesu ema en kristo, Wuod Nyasaye. Jochiende bende nigi yie ma kamano (Mathayo 8:28, 29; Mariko 5:1-7; Luka 8: 27,28).

Kuom adiera, "yie" mowinjore kuom Nyasaye ni malo mohingo yie ni adiera enitie. "yie kuom Yesu" en yie kuome chutho kendo kuom chir watenore kuom Tije mar warruok. Yie machalo kamano oyangre kuom chiwruok kendo "ngimawa nyaka bed machal gi ngima Yesu" (1 Johana 2:6).

Mana joma oketo Yesu mokwongo e ngimagi ema nyalo bedo jopuonjore mage. Winj gik ma onyiso jogo madwaro bedo jopuonjore mage:

Dwarruok mar bedo Japuonjre

Yesu wacho kama, "Ka ng'ato obiro ira, to ok ojwang'o wuon kod min, gi chiege gi nyithinde koda ka ngimane owuon, to ok onyal doko japuonjrena" (Luka 14:26).

Kuom adiera Yesu ok wach ni joma dwaro bedo jopuonjre mage nyaka jwang' jok ma gihero, nikech seche mang'eny luong mar Nyasaye kuom joge en ni mondo giher jowetegi. Ndikoni en yo ma ratiro mar wacho gik ma Mathayo 10:37 wacho ayanga: "Ka ng'ato ohero wuon kata min gi hera matut moloyo hera moherago, to ok oromo bedo ng'ata. Kata ka ng'ato ohero wuode kata nyare moloyo kaka ohera to en bende ok oromo bedo ng'ata."

Mana kaka mwandu nyalo biro e kind ng'ato gi Nyasaye, kamano bende e kaka wat mar familia chal. Ng'ato ang'ata madwaro luwo Yesu – ng'ato ang'ata madwaro bedo achiel kuom jopuonjre Mage mar adier – *nyaka* bed kod adiera ni kik *oket* gimoro e nyim Kristo. Wach machalo kama mar bedo gi yie kod chiwruok en *yie*. Ka onge mano to Yesu wacho ni ok wanyal bedo jopuonjre mage.

Yesu dhi nyime kawacho niya, “Bende ng’at ma ok nyal ting’o msalape owuon mi luwa, ok nyal doko jopuonjrena” (Luka 14:27).

Ting’o msalaba tiende en ang’o? Kaka nenore, e piny machon wachni ne en yo mar wuoyo e wuoth mar yo achiel.

Ng’at mane one koting’o msalape ne ok chak ne ka duogo. Kendo ng’at mane oting’o msalaba nong’eyo ni odhi tho tho malit mar wich kuot.

Ng’ato ang’ata madwaro luwo Yesu nyaka ng’e ni bedo japuonjre en chiwruok kendo nyaka iwe gimoro amora. Mano adier – *gimoro amora!* Ma ok nyis ni ng’ama dwaro bedo japuonjre nyaka us mwandune duto monde omi jogo modhier pesa. Bende ok onyis ni dwarore mondo owe gimoro amora. Tiende en *weyo* gimoro amora ma engo. Okotim kamano mondo ogol mwandune, to mondo ogol ratiro mare mar bedo gi mwandugo. Ofwenyo ni en mana jachung,’ ok wuon mwandugo.

Mano e tiend wachno kaka Yesu wache niya, “Kamano bende onge ng’ato kuomu ma nyalo bedo japuonjrena ka ok oweyo gige duto” (wes mar 33)

Chike ma Yesu miyowa mag bedo japuonjre kod duong’ mar Nyasaye mowacho onge kod mpaka mag chike mag pinyini. Kuom mano, japuonjre moro amora mar Kristo ma kindegi dwarore mondo obed motang’ kuom gigo mane Yesu nopuonjo jolupne mokuongo.

Yalo Ewi Got

“Yalo mag Wi Got” mong’ere ahinya ondik e sura mar abich nyaka sura mar abiriyo e Injili mar Mathayo. Gichako kod twak mag “Johawi”, to kuom atamalo maduong’ ologgi kokadho kuom chike mag Yesu ewi tiyo makare kod chike mag Muma Machon.

Yesu ok ne oloko chike mag Muma Machon kaka ji mang’eny paro. Kata kamano, Nogolo loko marach mane omed kuom chike, kendo ne ogolo dwaro mar adiera kod tiend wach maber ma nyaka chieng’. Nowacho “weche mapek” mag chike – mane gin mag Nyasaye mawuoyo ewi ber mar hera, yie, ng’wuono kod bolruok.

Kuom jondiko kod Jofarisayo mane oketo gima ong’ere kaka “chik mar dhok” kata “chik mar jodongo” kaka mag Ndiko, duoko mar Yesu kuom wach mar dwaro mar chike nochalo kaka ketho chik. Kata kamano ma emomiyo Yesu nowacho ni ok nobiro ketho chik. Nowacho:

“Kik upar ni asebiro mondo aketh chik Musa kata ni mondo aketh weche jonabi, to asebiro mana ni mondo achopgi. Adier awachonu ni, kapok polo gi piny orumo, to kata mana nukta achiel mar chik kata dire achiel matin, ok nolal, nyaka chop gik moko duto timre. Emomiyo, ng’at moketho kata mana chik achiel matinie moloyo kuom chikegi, kendo opuonjo ji mondo otim kamano, to nokwan ka ng’ama tinie moloyo e Loch polo. To ng’at morito chikego, kendo opuonjo ji mamoko bende mondo otim kamano, ema nobed maduong’ e Loch polo (Mathayo 5: 17-19).

Komodo wuoyo kuom ote machielo, Yesu nowacho ni nek kod terruok chakre kowuok kuom chuny (Mathayo 5:21-28); kendo kend en gima ler (wes mar 31, 32); to ng'ato dwarore mondo oher wasike (wes mar 43-47). Seche ma obet mabor kod loko mag jotelo mang'eny mag din ma kinde Mare, Yesu noyie chutho kuom chike kod chike mag Muma Machon. Chike dwaro timbe makare kod bedo mang'uon ne wasikwa (Wuok 23:4, 5); chike kwerowa bedo mamon gi jowadwa (Tim Jo-Lawi 19:17); chike chikowa hero jowadwa kaka waherore wawegi kendo weher jopinje mamoko modak kuomwa maok wathagogi (Tim Jo-Lawi 19:18, 34); chike kwerowa gombo mwandu mag jomoko (Wuok 20:17); kod luong mar bedo gi geno, bedo marom, kod bedo gi luoro kuom dich moro amoro ma wabedogo gi jowadwa (Wuok 23:1-9; Tim Jo-Lawi 19:13-18). Kata mana chik moyie weruok kod kend kata kendo manyien olos mondo orit ler mar kenya (Rapar mar Chik Torati 24: 1-4).

Adier onge pogruok kuom puonj mag Yesu kod puonj mag Chik. Dewo mane odewogo Muma Machon dwarore mondo ojiw jogo ma dwaro bedo jopuonjre mage mondo obed kod luoro manyien makende kuom wes mane Yesu kod joote ong'eyo kaka ndiko. Ng'ato ang'ata maluwo somo mag ndiko biro fwenyo mos mos ni Chike kod Jonabi wuoyo kuom Kristo, kendo ratiro mar bedo kare mane oket kuom Chike nitiere chutho kuom ngima mar Yesu Kristo ma ja-Nazareth.

Weche Nyasaye mane oket kuom puonj mag Yesu ewi got nitiere oko mar Muma Machon, kendo Yesu dwaro mondo ng'ato ka ng'ato ma diher mondo oting' msalape mondo obed japuonjrene nyaka kaw puonjgi kaka mage. Koro wanon puonjgi achiel kachiel.

“Joma Ong'eyo Ni Ok Long'o E Nyim Nyasaye Gin Johawi”

Yesu chako “Yalo mare ewi Got” kod puonjoge mong'ere ahinya. Puonjgi gin ochiko to moro ka moro wuoyo kuom duong' mopogre kuom Nyasaye ma Yesu dwaro kuom jopuonjrene. E puonj mokwongo, oluongo chuny mar bolruok. “Joma Ong'eyo Ni Ok Long'o E Nyim Nyasaye Gin Johawi, nikech gueth mar Loch polo en margi” (Mathayo 5:3).

Mae tiende en ang'o? Tiende en bedo mobolre. Ok en bedo kod sunga kod ngayi. “Joma” chalo kama gin jogo mantiere kod tim mar jogo modhier, kata odoko ni ginyalo bedo joma ni kod mwandu. Gionge kod sunga, ok ginon jok maonge gi hawi mohingogi, kendo ok gikaw chike Nyasaye ka tugo.

Nyasaye wacho niya, “Ng'at ma abiro konyo en ng'at mamuol, ma chunye otur, kendo ma tetni kowinjo wachna” (Isaya 66:2).

Yesu owuon nochiwo ranyisini kane oluoko tiend jopuonjrene. Nowacho, “Un uluonga ni japuonj, kendo ni Ruoth, to mano uluonga kare, nikech mano en an. To ka an, ma an Ruodhu kendo japuonju ema aselwoko tiendeu, koro un bende onego ulwok tiende oweteu. Gima

asetimonu en ranyisi, omiyo un bende timuru mana kaka asetimonuno. Adier, adier, awachonu ni misumba ok duong' molojo ruodhe, kendo ng'at moor ok duong' molojo jal moore. Ka ung'eyo wachno, to un johawi kutiyo kode" (Johana 13:13-17).

Ranyisi mar "luoko tielo" mane Yesu otimo opogre kod chuny marach ma oselandore e piny ma kawuono mar "guok – cham – guok." Chuny mar sunga, chuny mar dich kod in iwuon, chuny mar pakruok kelo mana athuwa, ketho osiep, kod chandruok maling' ling'. Nyaka chuny machalo kamano tur, eka ng'ato nyalo kwero richone adier! Mano emomiyo Nyasaye wuoyo kuom "chuny ma ok long'o kod mamuol" kuom tetni kuom Wachne.

Paulo ndiko niya, "Kendo kik upar mana gima konyou uwegi, to nyaka upar gima konyo jomoko bende" (Jo-Filipi 2:4). Okwayo jooto wetene mag Yesu mondo oluw ranyisi mar Ruodhgi kendo Jawargi, "mane otimore ka gima nono kendo nokawo kit misumba, mi odoko dhano man kaka wan, to nobolore kendo nowinjo wach nyaka tho, mana tho mar msalaba!" (wes mar 7, 9).

En wach maber ni "joma ong'eyo ni ok long'o" ema otelo kuom puonj mag Yesu ewi got. Ka ng'ato ok nyal bolre – ka ng'ato ok nyal weyo timbene machon kaka ngayi, sunga kod dak kaka en owuon odwaro – ok onyal luwo puonj modong' mag Yesu.

Weyo mitruok machien en kaka ting'o msalaba mari owuon. "To ng'ato ang'ata ma ok nyal ting'o msalape mondo oluwa," Yesu wacho, "ok nyal bedo japuonjrena.

"Joma Okuyo Gin Johawi"

E puonj mar ariyo, Yesu wacho niya, "Joma okuyo gin johawi, nikech nohogi" (Mathayo 5:4).

Ber mar hocho en ang'o? Donge kata joma ok gin kare bende hocho? Adiera, gihoch, mak mana ni ok gihoch kuom gigo makuero matimre e piny. Ok litnegi ka gik makuero timre e aluora ma gintie.

Kuom fweny mane omi Ezekiel, Nyasaye nonyise ng'at mane nigi kalam gi kalatas mar keto kido, "dhiyo iwuoth e Jerusalem duto, iket kido e lela wang ng'ato ka ng'ato ma chunye lit kendo maywagore nikech gik moko duto makuero matimore e dalani."

Nyasaye nochiko jok mane luwo ng'atno ma moro ka moro ne nitiere kod le mar lweny mondo owuothi e dalano to gineg jogo duto mane onge kod kido e pat wang'gi (som Ezekiel 9:1-6).

Ok wanyal "ywak kod lit kuom gik makuero duto" mag piny ka ok wang'eyogi kaka gichal. Luongo terruok mar chuo kod chuo kata mar mon kod mon ka gima "kare" kata kawe kaka gima ngima orwako kelo mana bedo mamuofu e yo mar roho. Ka waloko timbe maricho bedo ka gimoro matin molojo kaka gintie nyalo mana kelo pogruok mar ratiro mag timbego.

Joma dwaro luwo Yesu nyaka bed motang' kuom bedo kod roho ma ok dew. Donjo kuom timbe mag pinyini yot ahinya. Kata mana joote mokuongo mag Kristo nodonjo e weche mag piny. Kuom jogo mane miyo weche maricho mag piny thuolo mar yuayogi kuom bedo "Osiepe mag piny" (Jakobo 4:4), Jakobo ndiko kama, "koro ma e kinde ma onego ubedie gi kuyo, kuywak kendo ugoyo nduru. Ber mondo nyiero munyierogo olokre yuak, kendo mor ma un-go olokre kuyo." (wes mar9, 10).

Joma kuyo – joma kedo kod richo kendo makedo kod olemo mag richo, noho.

“Joma Muol Gin Johawi”

Yesu nowacho niya, “Joma muol gin johawi, nikech piny nobed margi” (Mathayo 5:5).

Wach mawuok e dhok mar Grik miloko ni “muolo” tiende en bolruok, kata roho ma ok ohero lweny kata nyisruok. Kawuono muolo ikawo kaka nyao gi wich kuot, to mano ok en wach mantiere e pach Yesu seche ma owuoyo kuom muolo.

Muolo otenre ahinya kod bolruok (Jo-Kolosai 3:12). Kuom adiera, inyalo wach ni chuny maonge kod chwanyruok mong'ere kaka muolo en ber mar Nyasaye. Rohono ok ked kod Nyasaye, to kuom hero mare oyie kuom dwaro mar Nyasaye kod Wachne. En roho ma ok chul kuor seche ma oyanye kata onyise weche malit kod jomoko. Ng'at mamuol nyalo neno malit seche ma kamano to oduogo ofwenyo ni tembe duto kod sand chalo kaka bedo makare kuom jogo motenre kuom yie (Jakobo 1: 2-4; 1 Petro1: 6, 7).

Ng'at mamuol ok kawre owuon. Mano emomiyo onyalo tamre chulo kuor kokethne. Yesu jiwo muolo kuom jolupne seche ma owacho ni, "...uher wasiku, kendo ulam Nyasaye ni joma sandou, mondo ubed nyithind wuonu mae polo" (Mathayo 5:44).

Muolo dwarore chutho kotelne kod roho. Ng'ato ok onego obed e ofis mar telo mar roho mak man ka "oken jakong'o, kata ng'at mohero goruok, to nyaka obed ng'at mamuol ma ok ohero dhaw, bende ma ok ohero pesa" (1 Timotheo 3:3). Ka jatelo makamano onge kog timbegi, ok onyal puonjo kanyakla mare maber, "Par ni ji mondo ochiw luor ni joma nigi loch kod joma nigi teko, ka giwinjo wachgi kendo giikore tiyo tije mabeyo duto. Nyisgi ni kik giwuo marach kuom ng'ato, kata kik gibed joma ohero dhaw, to gibed joma dwaro kelo winjruok, ka ginyiso ji duto muolo ma gin go" (Tito 3:1, 2).

Kuom historia duto, josunga kod joteko osehiko loch mar pinyini. To gikone, jotelo madongo ok biyudo loch. Kata kamano, joma muol ema nobed weg pinyin!

Ka idwaro luwo Yesu, dwarore mondo ibed mamuol.

“Joma Kech Gi Riyo Mar Dwaro Timo Makare Gin Johawi”

Puonj Yesu mar ang’wen dwaro tich matek mar manyo dwaro mar Nyasaye kuom ngima mar ng’ato. “Joma kech gi riyo mar timo makare gin johawi,” Yesu wacho, “nikech giniyud gima gidwaro” (Mathayo 5:6).

“Bedo makare” en ang’o? Jandik Zaburi wacho niya, “Anawer kapako chikeni, nikech giduto gin kare” (Zaburi 119:172). Mae tiende ni fweny mar Nyasaye mantiere e ndiko paronwa gima en adier kendo man kare. Chike Nyasaye nyiso kaka Nyasaye wuon chalo. Chike makwedo nek, terruok, kuo, bedo maonge geno, kod gombo oluong kuom chik mar “her wadu kaka iherori iwuon” (Jo-Rumi 13:9; som Tim Jo-Lawi 19:18). Kuom mano, “hera chopo chik duto” (Jo-Rumi 13:10). Johana ndiko niya, “To ng’at maonge gi hera ok ong’eyo Nyasaye, nikech Nyasaye en hera” (1 Johana 4:8). Mae nyiso ni Nyasaye kuom chuech mare en hera.

Tiend jal ma kech kayo man gi riyo mar timo makare inyisowa e weche mag jandik – Zaburi: “Mano kaka ahero chikni! Apare odiechieng’ duto... Mano kaka chikeni mit. Adier, gimit moloyo mor kich!” (Zaburi 119:97, 103).

Wach Nyasaye puonjo ni ratiro mar Nyasaye ok nyal yudore kokadho kuom dwaro mag dhano, mak mana ni nyaka giwinjre kokalo e yor yie kuom ng’ano madwaro ratiro machalo kamano. En gima ber ng’eyo kata kamano ni yie ema “ketowa e winjuok” (Jo-Rumi 4:5) kendo yie ema nyago olemo makare. Ka yie ma ng’ato wacho ni nitierego en yie makare kata “yie moriere,” yieneno biro nyago olemo mar luwo wach Nyasaye.

Ng’at mawacho ni “oware kuom yie,” to ok oluw chike Nyasaye, *poko yudo warruok kata matin!* “Yie” maonge tim en mana gima nono (Jakobo 2:20). Yie mar adiera duong’ moloyo yie ni Nyasaye nitie (Jakobo 2:19). En chal mar paro moyangore kuom timo dwaro mar Nyasaye. Ng’at man kod yie machalo kamano gombo mondo oket timbene duto, pache duto, kod okang’ moro amora mokawo kuom luwo tim makare mar Yesu Kristo.

Bedo kod kech kod riyo mar timo makare tiende en weyo yo moro amora mopogore kod yo mar ngima mofwenynwa kuom chike Nyasaye kod bedo kaka ranyisi e ngima mar Yesu. Ng’ato ang’ata ma “ok nyal weyo duto ma en go,” Yesu wacho, “ok nyal bedo japuonjre mara.”

“Joma Ng’won Gin Johawi”

Yesu dhi nyime kawacho niya, “Joma ng’won gin johawi, nikech nong’wonnigi” (Mathayo 5: 7).

Bedo mang’won duong’ moloyo kecho kuom jogo manyap. Ng’wono en kecho man kod tim. En okang’ kendo en duong’ kata ber maiye.

Nyasaye wachre e ndiko duto kaka Nyasaye mang’won. Chiwo wuode mondo otho nikech richo mag piny en ranyisi mar ng’wono.

Kristo en “Jadolo Maduong’ mang’won kendo mar adier” (Waebrania 2:17). Kuom kalo e sand mar ringruok, olemo matek ne joma oduogo ire ka gikwero richogi kuom yie.

Yesu jiwo jolupne mondo obed kod timbe mag ng’wono, ok mana kuom jok ma gihero, to nyaka kuom wasigu mag-gi bende. Winj wechene:

“Ka uhero mana joma oherou, to koro ere ber mutimo? Kata mana joricho bende ohero joma oherogi. To bende kutimo maber mana ni joma timonu maber, to koro ere ber mutimo? Kata mana joricho bende timo kamano. Koso ka uholo mana joma uparo ni biro dwokonwu gik ma uhologi, to koro ere gima ber mutimo? Kata mana joricho bende holo joricho wetegi, ka gigeno ni biro dwokonegi. To un nyaka uher wasiku, kendo utimnigi maber, bende nyaka uhol giu ka ok ugeno ni didwoknugi. Eka unuyud pok maduong’ kendo unubed nyithind Ng’ama Duong’ moloyo. En ong’won ni joma ok gone erokamano, bende ong’won ni joricho. Omiyo beduru mang’won mana kaka Wuonu n’gwon” (Luka 6:32-36).

Nitiere gik minyalo timo – nitiere gimoro minyalo timo sani – mabiro nyago kuomi duong’ machalo kod mar Wuonwa, many thuolo mar timo gik makare ne jomoko, nyaka kod jogo ma ok oheri, mondo itimnigi kamano. Sayans mar timbe dhano wachonwa ni timbewa maoko loko timbe maiye. Mae tiende ni ng’wono kelo ber maiye mar kecho ni jowetewa..

Yesu wacho ni joma ng’won nong’wonnegi. Ka idwaro luwo yesu, nyaka kindi kod jomoko bed kod duong’ mar ng’wono.

“Joma Onge Gi richo E Chunygi Gin Johawi”

Puonj mar auchiel mar Yesu dhi kuom chuny mar bedo gi roho mar adiera. Yesu wacho ni “Joma onge gi richo e chunygi gin johawi, nikech ginine Nyasaye” (Mathayo 5:8).

“Roho” en chuny ng’ato maiye. En kod dwaro, winjo, paro, kod rieke mag paro. Paro mag richo nyago timbe maricho, to paro maler nyago timbe makare mag Nyasaye. Mae kwano mayot.

Richo chako gi e chuny. “Chuny dhano ema paro maricho nitie,” Yesu wacho, “Nek, terruok, wuowo, kuo, nyiego, miriambo, kuoth kod ayany” (Mathayo 15:19).

Gik mantiere e chuny ok nyal pandre. Ka paro mantiere e chuny ng’ato ok nyal ng’ere kuom timbene, gibiro ng’ere kuom wechene. Yesu wacho niya, “Gik mopong’o chuny dhano ema wuok e dhoge. Ng’at maber golo gik mabeyo kuom mwandu mabeyo mokano e chunye. To ng’at marach to golo mana gik maricho kuom mwandune maricho” (Mathayo 12:35).

Joma chunygi ler gin jog ma paro weche makare. Kaka jandik – Zaburi wacho ni mano kaka chikni ber kendo apare “odiechieng’ gotieno” (Zaburi 119:97). Ok giyie kod paro maricho kendo gigolo paro ma kamago kuomgi. Gilemo pile mondo “kik gidonj e tem, to mondo oresgi e richo”

(Mathayo 6:13), kendo ipar bende ni ne gikwayo kony mar Nyasaye mondo omed keto chunyi mondo obed maler ka gin gi gombo mar weyo yore mag tembe (1 Jokorintho 6:18; 1 Jo-Thesalonika 5:22; 1 Timotheo 6:11; 2 Timotheo 2:22).

Nek chakre gi e chuny (Mathayo 5:21, 23). Terruok chakre gi e chuny (wes mar 27, 28). Chulo kuor kata bedo gi paro mag gombo kelomana okang' machalo kamano.

Ka idwaro luwo Yesu, kare non richoni ka "iketo sunga mamon gi rieke mar Nyasaye kod paro duto mag dhano e tuech mondo owinj Kristo" (2 Jo-Korintho 10:5).

“Jothek Gin Johawi”

E puonj mar abiriyo yesu wacho niya, “Jothek gin johawi, nikech noluonggi ni nythi Nyasaye” (Mathayo 5:9).

Jakel kwe en ng'at ma temo kelo winjruok ka manyalre. Somo machiek man gi teko yudore e Mathayo 5:23-26, ma puonjo kuom wach Yesu kaluowore kod chuny mar nek. Yesu wacho kama:

“Omiyo ka idhi chiwo ni Nyasaye mich e kendo mar misango, to iparo gi kuno ni wadu moro ni kodi gi wach, to nyaka iwe michno e nyim kendo mar misango kanyo, mi idhi ir waduno piyopiyo mondo ikwong ilos kindi kode. Eka idwogi, ichiw michno. Ka ng'ato odonjoni, to winjri kode piyo ka pod un e yo udhi e bura, nikech ka ok itimo kamano, to onyalo keti e lwet jang'ad bura, ma jang'ad bura chiwi ni askari, mi teri jela. Adier awachoni ni koserwaki kanyo, to ok diwuogi ngang' kapok ichulo faini duto te.”

Timbe mag din (kelo mich mari e kendo mar misango) ni nono ka teko mag timbewa (kindwa kod jowadwa) okwang'iyoy. Ka ng'ato okoikore loso kinde gi owadgi, kata loko pogruok man e kinde kod owadgi mondo obed osiep, to en ok onyal bedo “kat piny” kata “ler mar piny” (Mathayo 5:13-16).

Jathek mogik en Nyasaye owuon kane ochiwo wuode mondo otho nikech richo mag piny kendo kamano nokelo kwe mar winjruok e kinde gi Joge (Jokolosai 1:20). Jathek ong'eyo rach mar tamruok manyo kwe kuom Kristo manotho nikech wan.

Jathek inyalo wach ni en ng'at ma ok ber, mamanyo richo, jafwambo, kata mamiyo ji nyiero. E yo maber en ng'at ma oikore weyo duto mondo obed e ngima mar kwe gi jowadgi.

Paulo jiwo Timotheo mondo one ni ka weche duto podi to “ji oter ywakgi ir Nyasaye kagilemo kendo ka gisayo ji duto kendo gigoyo erokamano. Nyaka gilem ne ruodhi gi jotelo duto mondo wadag e ngima mokue kendo moboch, ka wamiyo Nyasaye luor, kendo ka wan joma odimbore chuth (1 Tomotheo 2:1, 2). Puonj mar jaote ni kare kuom jopuonjre mag Yesu kawuono mana kaka ne enitiere kod joote mag senchari mokuongo.

“Joma Isando Nikech Tim Makare Gin Johawi”

Puonj ariyo mogik dwaro bedo kod tim makare kod kinda, mak mana ni giwuoyo kuom gima ok onego ogomb kata dwaro. Giwuoyo kuom sand mag jolup Yesu – joma winjo puonj mag Yesu moselernwa duto – nyaka ikre mar kadho e sand.

Yesu wacho niya, “Joma isando nikech tim makare gin johawi, nikech gueth mar loch polo en margi. Un johawi ka ji yanyou kendo sandou, kawacho weche maricho duto mag miriambo kuomu, nikech an. Beduru mamor ahinya nikech pok maduong’ okannu e polo, nimar kamano bende e kaka ne gisando jonabi mane okwongonu” (Mathayo5:10,12).

Chakre chakruok mare, Kanisa mar Nyasaye oseyudo sand. E kinde moko, sand ne ger ahinya; alufe mang’eny mag jolup Kristo no tho e lwet joricho. E kinde moko sand ne biro e yo mar miriambo kod weche mag richo. Inyalo kawe e yo moro amora kod arita mare ni, Yesu ok nyis Jopuonjrene mondo obed mamor. Ma en luong mar bedo gi kinda kod yie, kod jiwo chuny gi dhi nyime gi bedo gi tim makare kuom yie kata odoko ni nitiere pek ma ikadhoe.

Ka nyalo bedo ni “iting’o msalaba mari” kendo iwuotho e yo achiel mane olos kod Yesu, nitiere thuolo maber ni agikone ibiro kalo e sand.

Ka en kamano, par weche mag Ruodhi: “Beduru mamor ahinya.”

To into?

Koro ing’eyo ni bedo japuonjre mar adiera dwaro ting’o msalaba mari kendo weyo duto maingo ka ikadho e yo madiny kendo ma seche moko tek ahinya; ka irwako duong’ maber ahinya mabedo kuom chuny mar bolruok mar adiera; ka ipong’o pachi kod Wach Maler mar Nyasaye; ka iyie kuom sand seche magi biro; kod geno kuom Nyasaye seche ma wan kod dwaro.

Pod idwaro luwo Yesu? “Bende isegoyo kwan” (Luka 14:28)?

Ka bang’ somo ndikogi to dwoko mari en kamano, koro dwarore mondo ikaw okang’ mar dhi e -
Batiso

Translated by Elijah Ogeda; elijahogeda@gmail.com